

122 KIRI

JEESEUSE SÜND JA IMIKUIGA

VAEVALT on võimalik ammendavalt selgitada neid paljusid põhjusi, mis viisid Palestiina valimisele Miikaeli annetumise maaks, ja eriti just seda, miks valiti selle Jumala Poja otseseks ilmutamispaigaks Urantial Joosepi ja Maarja perekond.

² Olles uurinud koos Gabrieliga Melkisedekite koostatud eriaruannet isoleeritud maailmade seisundist, valis Miikael lõpuks Urantia planeediks, millel oma lõplik annetumine teoks teha. Selle otsuse järel külastas Gabriel isiklikult Urantiat ja pärast inimrühmadega tutvumist ning selle maailma ja tema rahvas- te vaimsete, intellektuaalsete, rassiliste ja geograafiliste iseärasuste uurimist otsustas ta, et heebrealastel on suhtelisi eeliseid, millega oleks põhjendatav nende valimine annetumisrahvaks. Kui Miikael oli selle otsuse heaks kiitnud, nimetas Gabriel universumiisiksuste kõrgemate klasside seast kaheteistkümneliikmelise Pereelu Komisjoni ja lähetas selle Urantiale, tehes komisjonile ülesandeks uurida juutide perekonnaelu. Kui komisjon lõpetas töö, saabus Gabriel isiklikult Urantiale ja võttis vastu aruande, milles nimetati kolme võimalikku abielupaari, kes olid komisjoni arvates Miikaeli kavatsetavaks kehastumiseks võrdselt sobivad annetumis perekonnad.

³ Kolmest nimetatud paarist valis Gabriel isiklikult välja Joosepi ja Maarja ning ilmus seejärel isiklikult Maarjale, teatades talle rõõmsa uudise, et ta on valitud annetumislapse maiseks emaks.

1. JOOSEP JA MAARJA

¹ Jeesuse (Joosua ben Joosepi) inimesest isa Joosep oli heebrealane heebrealaste seast, ehkki kandis endas ka palju mittejuudilikke rassitüvesid, mida tema esivanemate naisliinid olid aja jooksul tema sugupuusse lisanud. Jeesuse isa esivanemad pärinesid Aabrahami ajast ja selle auväärse patriarhi kaudu veelgi varasematest päriusliinidest, mis viisid sumerite ja nodiitideni ning iidse sinise inimese lõunapoolsete hõimude kaudu Andonini ja Fontani. Taavet ja Saalomon Joosepi esivanemate otseliini ei kuulunud, samuti ei pärinenud Joosepi sugupuu otse Aadamast. Joosepi otsesed esiisad olid meistrimehed — ehitajad, puusepad, müürsepad ja sepad. Joosep ise oli puusepp ja hiljem iseseisev ettevõtja. Tema perekonnaliinis leidis eredaid ja üllaid lihtrahva esindajaid, aeg-ajalt ka ebatavalisi inimesi, kes paistsid silma seoses religiooni arenguga Urantial.

² Jeesuse maine ema Maarja põlvnes ainulaadsete esivanemate iidsest soost, kuhu oli kuulunud palju Urantia rasside ajaloo kõige tähelepanuväärsemaid naisi. Kuigi Maarja oli oma aja ja põlvkonna tavaline naine, üsna hariliku loomuga, teadis ta oma esivanemate seast mitmeid tuntud naisi nagu Annon, Taamar, Rutt, Batseba, Ansie, Kloe, Eeva, Enta ja Ratta. Ühelgi teisel juudi naisel polnud tol ajal värvikamat ega soodsama algusega esivanemate liini. Maarja nagu ka Joosepi esivanemate seas olid ülekaalus tugevad, kuid tavalised inimesed, kelle hulgas tuli aeg-ajalt ette arvukaid tsivilisatsiooni ja religiooni arengus silma paistnud isiksusi. Rassi seisukohalt pole Maarjat kuigi õige juuditariks pidada. Kultuuri ja uskumuse poolest oli ta juut, kuid pärilikelt joontelt olid temas pigem segunenud süüria, hetiidi, foiniikia, kreeka ja egiptuse tüvikonnad ning tema rassipärand oli mitmekesisem kui Joosepil.

³ Kõigist Miikaeli kavandatava annetumise ajal Palestiinas elanud abielupaaridest olid Joosepil ja Maarjal kõige soodsamalt kombineerunud rassisidemed ja keskmisest kõrgemad isiksuseomadused. Miikael kavatses ilmuda maa peale *tavalise* inimesena, et lihtrahvas võiks temast aru saada ja teda vastu võtta, seepärast valiski Gabriel annetumisvanemateks just Joosepi ja Maarja.

2. GABRIEL ILMUB ELIISABETILE

¹ Jeesuse elutööd Urantial alustas tegelikult Ristija Johannes. Johannese isa Sakarias kuulus juudi preesterkonda ja tema ema Eliisabet kuulus Jeesuse ema Maarjaga samasse suurde hõimurühma, kuid jõukamasse harusse. Sakarias ja Eliisabet olid olnud juba palju aastaid abielus, kuid lastetud.

² ¶ Aastal 8 eKr, juunikuu lõpus, ligikaudu kolm kuud pärast Joosepi ja Maarja abiellumist, ilmus ühel keskpäeval Eliisabetile Gabriel, samuti nagu ta hiljem Maarjale oma kohalviibimisest teada andis. Gabriel lausus:

³ „Sel ajal kui sinu mees Sakarias seisab Jeruusalemmas altari ees ja kokkutulnud inimesed palvetavad vabastaja saabumise eest, tulin mina, Gabriel, sulle teatama, et sa sünnitad peagi poja, kellest saab selle jumaliku õpetaja eelkäija, ja te panete oma pojale nimeks Johannes. Ta kasvab üles, pühendununa teie Issandale Jumalale, ja kui ta täiskasvanuks saab, siis rõõmustab ta teie südant, sest pöörab palju hingi

Jumala poole ja kuulutab ette teie rahva hingetervendaja ja kogu inimkonna vaimse vabastaja saabumist. Sinu sugulane Maarja saab selle töötatud lapse emaks ja ma ilmun ka temale.”

⁴ See nägemus kohutas Eliisabetti väga. Kui Gabriel oli lahkunud, mõtles ta endamisi sellest kogemusest ja arutles kaua majesteetliku külalise ütluste üle, kuid rääkis ilmutusest vaid oma abikaasale ja järgmise aasta veebruari algul Maarjat küllastades ka temale.

⁵ ¶ Viis kuud hoidis Eliisabet oma saladust aga ainult enda teada. Kui Sakarias kuulis Gabrieli külaskäigust, oli ta väga skeptiline ja kahtles nädalate kaua kogu selles kogemuses, nõustudes pooleldi uskuma Gabrieli külaskäiku oma naise juurde alles siis, kui polnud enam kahtlust, et naine ootab last. Sakarias oli Eliisabeti eelseisva emakssaamise üle suures hämmingus, kuid vaatamata oma kõrgele vanusele ei kahelnud naise aususes. Alles umbes kuus nädalat enne Johannese sündi, pärast üht muljetavaldavat unenägu, veendus Sakarias täielikult, et Eliisabet saab emaks töötatud pojale, kes peab valmistama teed ette messia tulekuks.

⁶ Maarjale ilmus Gabriel 8. a eKr novembri keskpaigas, kui ta oma kodus Naatsaretis tööd tegi. Hiljem, kui Maarja teadis juba ilma igasuguse kahtlusega, et ta emaks saab, veenis ta Joosepit, et see lubaks tal reisisid Jeruusalemmast kuue kilomeetri kaugusel läänes mägedes asuvasse Juuda linna, et külastada Eliisabetti. Gabriel oli teatanud tulevastele emadele, et ilmub neile mõlemale. Muidugi soovisid nad teineteisega kohtuda, kogemusi vahetada ja rääkida oma poegade tõenäolisest tulevikust. Maarja jäi oma kauge nõbu juurde kolmeks nädalaks. Eliisabet aitas tugevdada Maarja usku nägemusse Gabrielist, nii et too oli koju tagasi pöördudes veelgi enam pühendunud kutsumusele saada emaks töötatud lapsele, keda ta pidi peagi maailmale tutvustama abitud imikuna, oma maailma tavajärgse lapsena.

⁷ ¶ Johannes sündis Juuda linnas 25. märtsil 7. a eKr. Sakarias ja Eliisabet rõõmustasid väga, kui said aru, et neile oli sündinud poeg, keda Gabriel oli neile töötanud, ja kui nad kuuendal päeval lapse ümberlõikamisele andsid, ristisid nad ta ametlikult Johanneseks, nagu neil oli kästus teha. Üks Sakariase nõbudest oli juba asunud Naatsaretti teele, viima Eliisabetilt Maarjale sõnumit, et tal oli sündinud poeg ning et tema nimeks saab Johannes.

⁸ Johannese vanemad sisendasid poisile juba varasest lapsepõlvest saadik mõtet, et temast saab suureks

saades vaimne juht ja usuõpetaja. Ning Johannese süda oli nendele nii sisenduslikele seemnetele vastuvõtlik pinnas. Lapsena viibis ta sageli isa jumalateenistuste ajal templis ja kõik, mida ta nägi, jättis talle sügava mulje.

3. GABRIELI TEADE MAARJALE

¹ Ühel öhtul pärast päikeseloojangut ja enne Joosepi kojutulekut ilmus Maarja kõrvale madala kivilaua äärde Gabriel ning kui naine oli meelerahu tagasi saanud, ütles: „Mind saatis minu Meister, keda sa peagi armastama ja üles kasvatama hakkad. Toon sulle, Maarja, rõõmsaid uudiseid, kui teatan sulle, et sinu rasedus on taevast ette määratud ning et kui su aeg täis saab, sünnib sul poeg. Sa annad talle nimeks Joosua ning ta juhatab sisse taevariigi maa peal ja inimeste seas. Ära kõnele sellest kellelegi peale Joosepi ja oma sugulase Eliisabeti, kellele ma samuti ilmusin ja kes sünnitab samuti peagi poja, kelle nimeks saab Johannes ja kes valmistab teed ette päästvaks sõnumiks, mida sinu poeg jõuliselt ja sügava veendumusega inimestele kuulutama hakkab. Ja ära kahtle mu sõnades, Maarja, sest see kodu on valitud töötatud lapse surelikuks elupaigaks. Sinuga jääb minu õnnistus, Kõige kõrgemate vägevus annab sulle jõudu ja kogu maailma Issanda kaitse on sinu üle.”

² ¶ Maarja mõtles oma südames mitu nädalat endamisi selle külaskäigu üle, kuni teadis kindlalt, et ootab last, ning söandas alles siis neid ebatavalisi sündmusi oma abikaasale avaldada. Kui Joosep kõigest sellest kuulis, häiris see teda väga ja ta ei saanud palju öid magada, olgugi et ta Maarjat väga usaldas. Algul oli Joosepil Gabrieli külaskäigu suhtes kahtlusi. Ja kui ta juba peaaegu uskuma hakkas, et Maarja oli tõepoolest jumaliku sõnumitooja häält kuulnud ja tema kuju näinud, jäi ta meelde kahtlus selle kohta, kuidas see ometi võis võimalik olla. Kuidas saab inimolendite järglane olla jumalik töötatud laps? Joosep suutis nende vastuoluliste mõtetega leppida alles siis, kui oli juba mitu nädalat selle üle mõelnud ja kui nad mõlemad Maarjaga jõudsid järeldusele, et neid oli valitud messia vanemateks, ehkki juudi kontseptsiooni koha selt ei pidanud oodatud vabastaja sugugi jumaliku loomuga olema. Olles sellele ülitähtsale järeldusele jõudnud, kiirustas Maarja Eliisabetti külastama.

³ Tagasi tulles läks ta külla oma vanematele Joakimile ja Hannale. Tema kaks venda ja kaks õde ning tema vanemad suhtusid Jeesuse jumalikkusse missiooni alati väga skeptiliselt, kuigi nad ei teadnud tol ajal muidugi midagi Gabrieli külaskäigust. Maarja usaldas

siiski oma õele Saloomele, et tema arvates on ta poeg määratud saama suureks õpetajaks.

⁴ ¶ Gabriel andis oma teate Maarjale järgmisel päeval pärast Jeesuse eostamist ning see oli kogu töötatud lapse kandmise ja sünnitamise kogemuse ajal ainus üleinimlik sündmus.

4. JOOSEPI UNENÄGU

¹ Joosep leppis mõttega, et Maarjast saab erakordse lapse ema, alles siis, kui nägi väga mõjuvat unenägu. Selles unenäos ilmus talle särav taevane sõnumitooja ja ütles muuhulgas järgmist: „Joosep, ma ilmun Tema käsul, kes praegu kõrgel valitseb, ja mul on kästetud sulle rääkida pojast, kelle Maarja sünnitab ja kellest saab maailmale suur valgus. Temas saab olema elu ja tema elu saab inimkonnale valguseks. Ta tuleb kõigepealt omaenda rahva juurde, kuid need ei taha teda vastu võtta; ent neile, kes tema vastu võtavad, ilmutab ta, et nad on Jumala lapsed.” Pärast seda kogemust ei kahelnud Joosep enam kunagi Maarja jutus Gabrieli külaskäigust ja töötuses, et veel sündimata lapsest saab maailmale jumalik sõnumitooja.

² ¶ Kõigis neis järelevalvekülastustes ei räägitud midagi Taaveti kojast. Kunagi ei vihjatud, et Jeesus saab „juutide vabastajaks”, ei mainitud, et temast saab kauaoodatud messias. Jeesus ei olnud see messias, keda juudid olid oodanud, kuid ta oli *maailma vabastaja*. Tema missioon oli suunatud kõigile rassidele ja rahvastele, mitte ainult ühele rühmale.

³ Joosep ei põlvnenud kuningas Taavetist. Maarja oli oma esivanemate kaudu Taavetiga rohkem seotud kui Joosep. Joosep käis küll Taaveti linnas Petlemmas Rooma rahvaloenduse ajal ennast kirja panemas, kuid tegi seda sellepärast, et ühe Joosepi isapoolse esivanema oli kuus põlve tagasi orvuna lapsendanud keegi Zadoc, kes põlvnes otseselt Taavetist; seega arvati ka Joosep „Taaveti kotta” kuuluvaks.

⁴ Enamikku Vana Testamendi ettekuulutusi niinimetatud messiast hakati seostama Jeesusega alles kaua pärast tema maist elu. Heebrea prohvetid olid sajan-deid kuulutanud vabastaja saabumist ja järjestikused põlvkonnad olid tõlgendanud seda kui ettekuulutust uue juutide valitseja kohta, kes asub Taaveti troonile ja hakkab kuulu järgi Moosese imelisel viisil rajama Palestiinas võimsat juutide riiki, mis on vaba igasugusest välismaisest ülemvõimust. Ja veel kord: heebrea pühakirjades sisalduvaid paljusid kujundlikke löike on hiljem vääralt seostatud Jeesuse eluülesandega. Paljusid Vana Testamendi ütlosti moonutati nii, et

need sobiksid pealtnäha Meistri maise elu mõne episoodiga. Jeesus ise eitas kord avalikult igasugust seost Taaveti kuningakojaga. Isegi tekst „neiu toob ilma-le poja” sõnastati ümber tekstiks „neitsi toob ilma-le poja”. Sama kehtib ka nii Joosepi kui Maarja põlvnemise kohta, mille kirjeldus koostati alles pärast Mii-kaeli maist elujärku. Paljudes neist sugupuudest sisaldub enamik Meistri esivanematest, kuid tervikuna pole need ehtsad ja neid ei saa tõesteks pidada. Jeesuse varased jüngrid alistusid liigagi sageli kiusatusele näidata, nagu täituksid nende Issanda ja Meistri elus kõik vanaaja prohvetite ettekuulutused.

5. JEESUSE MAISED VANEMAD

¹ Joosep oli pehme loomuga mees, äärmiselt kohusetundlik ja igas suhtes ustav oma rahva usutraditsioonidele ja -tavadele. Ta rääkis vähe, kuid mõtles palju. Juudi rahva õnnetu saatust tegi teda väga kurvaks. Noorena oli ta oma kaheksa venna ja õe hulgas üsna rõõmsameelne olnud, kuid abielu algusaastatel (Jeesuse lapsepõlves) tekkis tal kergeid vaimse masenduse perioode. Ta meelelaad muutus tunduvalt rõõmsamaks vahetult pärast seda, kui tema tõus puusepast jõukaks ettevõtjaks oli perekonna majanduslikku olukorda parandanud, see toimus veidi aega enne tema enneaegset surma.

² Maarja oli hoopis teistsugune kui tema mees. Tavaliselt oli ta rõõmsameelne, vaid harva tujutu, ning mõjus alati elurõõmsana. Maarja väljendas vabalt ja sageli oma emotsioone ning teda ei nähtud kuni Joosepi ootamatu surmani kunagi kurvameelsena. Ning vaevalt oli ta sellest löögist toibunud, kui tal tuli tegemist teha oma vanima poja erakordsest, tema hämmastunud silmade all nii kiiresti avanevast elukäigust tulenevate murede ja kahtlustega. Ent kogu selle ebatavalise kogemuse jooksul jäi Maarja tasakaalukaks, julgeks ja õige arukaks, suheldes oma kummalise ja vähemõistetud esmasündinud pojaga ning tema ellujäänud vendade ja õdedega.

³ Jeesuse ebatavaline leebus ja imeline osavõtlik inimloomusest arusaamine pärinesid suures osas tema isalt; suure õpetajaande ja määratu võime tunda õiglast meelepaha päris ta oma emalt. Oma täiskasvanuelus oli Jeesus emotsionaalsetes reageeringutes mõnikord isa moodi mõtlik ja palveldav ning näis vahel kurvameelne, ent sagedamini oli ta ajendatud ema optimistlikust ja otsusekindlast meelelaadist. Üldiselt, kui Jeesus suureks kasvas ja täiskasvanuelus tähtsaid samme astus, kaldus jumaliku Poja elukäigus domineerima Maarja meelelaad. Mõnes mõttes olid Jeesu-

ses segunenud mõlema vanema omadused; teisalt ilmes temas ühe vanema jooni, mis vastandusid teise vanema omadele.

⁴ Joosepilt sai Jeesus range koolituse juudi tseremooniatavade alal ja heebrea pühakirjade ebatavaliselt hea tundmise; Maarjalt sai ta avarama vaatepunkti usuelule ja liberaalsema arusaama isiklikust vaimsest vabadusest.

⁵ Nii Joosepi kui ka Maarja pere olid oma aja kohta hea haridusega. Joosepil ja Maarjal oli oma aja ja positsiooni kohta keskmisest tunduvalt kõrgem haridus. Mees oli mõtleja; naine oli kavandaja, oskuslik kohandaja ja vahetu elluviija. Joosep oli mustasilmne brunett, Maarja pruunisilmne ja peaaegu blond.

⁶ Kui Joosep oleks kauem elanud, oleks ta kindlasti hakanud oma vanima poja jumalikku missiooni uskuma. Maarja kord uskus, kord jälle kahtles selles, teda mõjutasid väga tema teiste laste, tuttavate ja sugulaste seisukohad, kuid tema lõplikku hoiakut toetas alati mälestus Gabrieli ilmumisest kohe pärast lapse eostamist.

⁷ Maarja oli meisterlik kangakuduja ja oskas tolleaegseid majapidamistõid tavalisest paremini, ta oli hea majapidaja ja suurepärane perenaine. Nii Joosep kui ka Maarja olid head õpetajad ning hoolitsesid selle eest, et nende lapsed tolleaegsel tasemel head õpetust saaksid.

⁸ ¶ Noorena töötas Joosep Maarja isa juures, tehes tema majale juurdeehitust, ja paar, kellele oli määratud saada Jeesuse vanemateks, saigi tegelikult lähemalt tuttavaks siis, kui Maarja tõi kord Joosepile lõunasöögi ajal kruusiga vett.

⁹ Joosep ja Maarja abiellusid juudi kombe kohaselt Maarja kodus Naatsareti lähedal, kui Joosep oli kahekümne ühe aastane. Sellele abielule eelnes peaaegu kaks aastat kestnud tavaline lähem tutvus. Varsti pärast pulmi kolisid nad oma uude kodusse Naatsaretis, mille Joosep oli kahe venna abiga ehitanud. Maja asus kõrgendiku jalamil, mis nii kaunilt ümbruskonnale alla vaatas. Selles nende jaoks valmistatud kodus lootsid noored ja ootusärevad vanemad töötatud lapse vastu võtta, aimamata, et see universumile ülitähtis sündmus toimub ajal, mil nad on kodust eemal, Juudamaal Petlemmas.

¹⁰ ¶ Suurem osa Joosepi perest hakkas Jeesuse õpetusi uskuma, kuid Maarja suguvõsast uskusid teda kunni tema lahkumiseni siit maailmast väga vähesed. Joosep kaldus pigem vaimse käsituse poole oodatud messiast, kuid Maarja ja tema suguvõsa, eriti ta isa, ootasid messiat kui ilmalikku vabastajat ja poliitilist valitsejat.

Maarja esivanemad olid silma paistnud veidi enne seda tegutsenud Makkabi poolehoidjatena.

¹¹ Joosep pooldas tuliselt juudi religiooni idapoolse ehk baabülioni suuna seisukohti; Maarja kaldus tugevasti seaduste ja prohvetite ettekuulutuste palju liberaalsema ning avarama läänepoolse ehk hellenistliku tõlgendamise poole.

6. KODU NAATSARETIS

¹ Jeesuse kodu oli üsna lähedal Naatsareti põhjaosas paiknevale kõrgele mäele, veidi maad eemal linna idaosas asuvast küla allikast. Jeesuse pere elas linna serval ja seepärast oli neil hea käia hiljem sagedasti maal jalutamas ja rännata läheduses asuva kõrgustiku tippu, mis oli kõrgeim kõigist Lõuna-Galilea mägedest, kui mitte arvestada Tabori mäeahelikku idas ja Naini mäe, mis oli ligikaudu niisama kõrge. Nende kodu asus selle mäe lõunapoolsest jalamist veidi kagu pool ja umbes poolel teel kõrgendiku jalami ja Naatsaretist Kaanasse suunduva tee vahel. Lisaks märke ronimisele jalutas Jeesus meeeldi kitsal teel, mis lookles mäe jalami ümber kirde suunas kuni tee ristumiseni Sepphorisse viiva maanteega.

² Joosepi ja Maarja kodu oli lameda katusega ühe-toaline kiviehitus, mille kõrval asetses laut. Sisustuseks olid üks kivilaud, savinõud ning kivikeraamikast nõud ja potid, kangasteljed, lambialus, mitu väikest pinki ja matid kivipõrandal magamiseks. Tagaõues oli lauda juures varjualune, mille all oli ahi ja viljaveski. Seda tüüpi veskiga pidi töötama kahekesi — üks jahvatas ja teine pani teri sisse. Väikese poisina pani Jeesus sageli sellesse veskisse teri, samal ajal kui ta ema veskit ringi ajas.

³ Hilisematel aastatel, kui pere suurenes, kükitasid kõik süües pikendatud kivilaua ääres, võttes toitu ühisest anumast või potist. Talvel põles õhtusöögi ajal väike madal savilamp, mida täideti oliiviõliga. Pärast Marta sündi ehitas Joosep majale juurde suure ruumi, mida kasutati päeval puusepatöökojana ja öösel magamiseks.

7. REIS PETLEMMAS

¹ Kaheksandal aastal enne Kristust, märtsikuul (Joosepi ja Maarja abiellumiskuul) andis keiser Augustus korralduse kõik Rooma impeeriumi elanikud üle lugeda, et oleks võimalik maksustamist tõhustada. Juudid olid suhtunud igasugustesse katsetesse „rahvast lugeda” alati suure eelarvamusega ja see asjaolu koos Juudamaa kuninga Herodese tõsiste siseriiklike

raskustega oli loendust juutide riigis aasta võrra edasi lükanud. Kogu Rooma riigis toimus loendus 8. a eKr, välja arvatud Herodese Palestiina kuningriigis, kus see toimus aasta hiljem, 7. a eKr.

² Maarjal ei olnud vaja minna ennast Petlemma kirja panema — Joosepil oli lubatud registreerida kogu oma pere —, kuid seiklushimulise ja otsusekindla inime sena soovis ta tingimata kaasa minna. Ta kartis üksi jääda, sest laps võis sündida Joosepi äraolekul, ja Petlemm ei olnud ka kaugel Juuda linnast, kus Maarja lootis võimaluse korral teha meeldiva külaskäigu oma sugulase Eliisabeti juurde.

³ Joosep lausa keelas Maarjal endaga kaasa tulla, kuid sellest polnud kasu; pakkides kolmeks-neljaks päevaks toitu kaasa, pani naine valmis topeltportsjonid ja valmistus ka ise reisiks. Ent enne tegelikku tee-leasumist leppis Joosep Maarja kaasatulekuga ja nad lahkusid koidu ajal rõõmsalt Naatsaretist.

⁴ Joosep ja Maarja olid vaesed ning et neil oli koor-makandjaks vaid üks loom, istus lapseootel Maarja koos toidumoonaga looma seljas, Joosep aga vedas looma ohjest. Kodu ehitamine ja sisustamine oli olnud Joosepile üsna kurnav, sest ta isa oli hiljuti invaliidistunud ja ta pidi ka oma vanemaid toetama. Nii asus see juudi abielupaar 18. augustil 7. a eKr oma tagasihoidlikust kodust varahommikul Petlemma poole teele.

⁵ Nende reisi esimene päev viis neid Gilboa mäe eelmäestikku, kus nad veetsid Jordani jõe ääres lageda taeva all öö ja arutlesid palju selle üle, missugune poeg neile sünnib; Joosep lootis, et temast saab vaimne õpetaja, Maarja aga pooldas juudi messia, heebrea rahva vabastaja ideed.

⁶ 19. augusti selgel varahommikul olid Joosep ja Maarja jälle teel. Nad sõid lõunat Jordani jõe oru kohal kõrguva Sartaba mäe jalamil ja rändasid edasi, jõudes õhtuks Jeeriko linna, kus peatusid linnaserval ühes teeäärses võõrastemajas. Pärast õhtusööki ja pikki arutelusid roomlaste rõhumise, Herodese, rahvaloenduse ning Jeruusalemma ja Aleksandria kui kahe juudi hariduse ja kultuuri keskuse erinevate mõjude üle, jäid naatsaretlastest rändajad ööseks puhkama. 20. augusti varahommikul jätkasid nad teed ja jõudsid enne lõunat Jeruusalemma, külastasid seal templit ja liikusid edasi sihtkoha poole, jõudes pärast lõunat Petlemma.

⁷ Võõrastemaja oli rahvast täis ja Joosep otsis öömaja kaugete sugulaste juures, kuid Petlemmas ei olnud ühtki vaba tuba. Kui ta võõrastemaja õue tagasi

pöördus, teatati talle, et otse võõrastemaja all asuv kaljusse raiutud karavanitall on loomadest tühjaks tehtud ja ööbijate vastuvõtmiseks puhastatud. Joosep jättis eesli õue, võttis kotid rõivaste ja toidumoonaga õlale ning läks koos Maarjaga kivitrepist alla ööbimiskohta. Nad leidsid end tallide ja sõimede ees asuvast endisest teraviljalaost. Sinna olid üles riputatud telgikardinad ja nad otsustasid, et neil on vedanud, sest said nii mugava ruumi.

⁸ Joosep tahtis küll kohe minna end kirja panema, aga Maarja oli väsinud; ta oli üsna tujutu ja palus Joosepil enda juurde jääda, mida see ka tegi.

8. JEESUSE SÜND

¹ Maarja oli kogu öö nii rahutu, et kumbki neist ei saanud eriti magada. Koidu ajaks olid sünnitusvalud selgelt tunda ja 21. augusti lõunaks 7. a eKr sünnitas Maarja kaasreisijatest naiste abi ja lahke hoolitsuse toel poisilapse. Jeesus Naatsaretlane sündis maailma, mähiti linadesse, mida Maarja oli igaks juhuks kaasa võtnud, ja asetati sealsamas asuvasse sõime.

² Tootatud laps oli sündinud ilma just samamoodi nagu kõik imikud enne ja pärast teda ning kaheksandal päeval lõigati ta juudi kombe kohaselt ümber ja ta sai ametlikult nimeks Joosua (Jeesus).

³ Järgmisel päeval pärast Jeesuse sünni pani Joosep end kirja. Kui ta kohtas meest, kellega nad olid kaks õhtut varem Jeerikos vestelnud, viis too Joosepi oma jõuka sõbra juurde, kellel oli võõrastemajas tuba ja kes ütles, et vahetab heameelega naat saretlastest abielupaariga ööbimiskohad. Samal õhtupoolikul kolisid nad võõrastemajja, kus elasid peaaegu kolm nädalat, kuni leidsid majutuskoha ühe Joosepi kauge sugulase juures.

⁴ Ülejärgmisel päeval pärast Jeesuse sünni saatis Maarja Eliisabetile sõna, et tema laps on sündinud, ja vastuseks kutsuti Joosep Jeruusalemma kõigest Sakariasega vestlema. Joosep läkski järgmisel nädalal Jeruusalemma Sakariase juurde. Nii Sakarias kui ka Eliisabet olid nüüdseks siiralt veendunud, et Jeesusest saab tööpoolest juutide vabastaja, messias, ning et nende pojalt Johannesel on määratud saada tema abiliste juhiks ja paremaks käeks. Kuna Maarja pooldas samu ideid, ei olnud neil raske veenda Joosepit jääma Petlemma, Taaveti linna, et Jeesus võiks kasvada Taaveti järeletulijaks kogu Iisraeli troonil. Seepärast jäid nad enam kui aastaks Petlemma, kus Joosep tegi sel ajal veidi puusepatööd.

⁵ ¶ Kui Jeesus keskpäeval sündis, tulid Urantia seeravid koos oma suunajatega kokku ja nad laulsid Petlemma sõime kohal ülistuslaule, kuid inimkõrvad neid kiiduavaldusi ei kuulnud. Petlemma imikule ei tulnud austust avaldama ükski karjus ega muu surelik olend kuni päevani, mil Uurist saabusid preestrid, keda oli Jeruusalemmast lähetanud Sakarias.

⁶ Neile Mesopotaamia preestritele oli üks nende riigi kummaline usuõpetaja rääkinud kunagi unenäost, milles talle oli öeldud, et peagi ilmub juutide sekka maa peale imikuna „elu valgus”. Ja seepärast läksid need kolm õpetajat seda „elu valgust” otsima. Pärast nädalatepikkust asjatut otsimist Jeruusalemmas pidid nad juba Uuri tagasi pöörduma, kui Sakarias neid kohtas ja rääkis end uskuvat, et Jeesus on see, keda nad otsivad. Ta saatis nad Petlemma, kus nad leidsid imiku ja jätsid Maarjale, tema maisele emale, oma kingitused. Imik oli nende külaskäigu ajal peaaegu kolmenädalane.

⁷ Need targad mehed ei näinud ühtki tähte, mis neid Petlemma oleks juhatanud. Kaunis legend Petlemma tähest tekkis järgmiselt: Jeesus sündis keskpäeval, 21. augustil 7. a eKr. Sama aasta 9. mail oli Kalade tähtkujus Jupiteri ja Saturni vahel tekkinud erakordne ühendus. Ning on tähelepanuväärne astronoomiline fakt, et samasugused ühendused tekkisid ka sama aasta 29. septembril ja 5. detsembril. Neile erakordsetele, kuid täiesti looduslikele sündmustele ehitasidki järgmise põlvkonna innukad ja heade kavatsustega usklikud veetleva legendi Petlemma tähest, mis juhtis imetlevad Hommikumaa targad sõime juurde, kus nad nägid vastsündinud imikut ja kummardasid teda. Idamaa ja idamaa-lähedaste inimeste meel tunneb muinaslugudest rõõmu ning nad loovad pidevalt oma usujuhtide ja poliitiliste kangelaste elust selliseid kauneid müüte. Trükisõna puudumisel, kui enamikku inimteadmisi edastati põlvest põlve suuliselt, muutusid müüdid kergesti pärimusteks ja lõpuks said need omakorda aktsepteeritud faktideks.

9. JEESUS VIIAKSE TEMPLISSE

¹ Mooses oli juutidele õpetanud, et iga esmasündinud poeg kuulub Issandale, aga teda pole tarvis ohverdada, nagu seda tegid paganlikud rahvad, vaid ta võib elama jääda, kui tema vanemad ta välja lunastavad, makstes mõnele selleks volitatud preestrile viis seeklit. Moosese käsuseaduse järgi pidi ka ema minema teatud aja möödudes templisse end puhastama (või laskma kellelgi enda eest korrakohase ohvri tuua). Tavapäraselt sooritati need kaks tseremooniast üheaeg-

selt. Seepärast läksid Joosep ja Maarja isiklikult Jeruusalemma templisse, et esitleda Jeesust preestritele ja ta välja lunastada ning tuua ka korrakohane ohver Maarja tseremooniaks, millega ta sünnitamise väidetavast ebapuhtusest puhastati.

² ¶ Templi õuedel võis pidevalt näha kaht tähelepanuväärset isikut, laulja Siimeoni ja poetess Hannat. Siimeon oli Juudamaalt, kuid Hanna Galileast. Paar oli sageli koos ja nad mõlemad olid väga lähedased preester Sakariale, kes oli neile usaldanud saladuse Johannesest ja Jeesusest. Siimeon ja Hanna ootasid igatsusega messia tulekut ning usaldasid Sakariast piisavalt uskumaks, et Jeesus on juudi rahva oodatud vabastaja.

³ Sakarias teadis, millal Joosep ja Maarja Jeesusega templisse tulevad, ja leppis Siimeoni ning Hannaga kokku, et annab neile käetõstega märku, kes sisenevate esmasündinud laste reas on Jeesus.

⁴ Hanna oli kirjutanud selleks puhuks luuletuse, mida Siimeon hakkas Joosepi, Maarja ja kõigi templiõuele kogunenute hämmastuseks laulma. Ja see oli nende ülistuslaul esmasündinud poja lunastamise puhuks:

⁵ Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal,

⁶ et ta on tulnud külastama oma rahvast ja on toonud talle lunastuse;

⁷ ja on meile kõigile tõstnud päästesarve

⁸ oma sulase Taaveti soost,

⁹ nagu ta on rääkinud oma pühade prohvetite suu läbi —

¹⁰ päästmist meie vaenlastest ja kõigi nende käest, kes meid vihkavad;

¹¹ et halastust anda meie vanematele ja pidada meelles püha lepingut —

¹² vannet, mille ta on vandunud meie isale Aabrahamile,

¹³ et ta laseb meid, vaenlaste käest päästetuid,

¹⁴ kartmatult teenida teda

¹⁵ pühaduses ja õigluses tema ees kõik meie elupäevad.

¹⁶ Ja sina, töotatud lapsuke, sind hüütakse Kõigekõrgema prohvetiks;

¹⁷ sest sina lähed Issanda palge eel valmistama tema kuningriiki,

¹⁸ et anda tema rahvale taibata päästmist

¹⁹ nende pattude andeksandmises.

²⁰ Rõõmustage meie Jumala südamliku halastuse üle, millega meid on tulnud külastama päevatõus kõrgest,

²¹ paistma neile, kes istuvad pimeduses ja surmavarjus,

²² juhtima meie jalgu rahuteele.

²³ Oo Issand, nüüd sa lased oma sulase lahkuda rahus, oma ütlust mööda,

²⁴ sest mu silmad on näinud sinu päästet,

²⁵ mis sa oled valmistanud kõigi rahvaste silme ees;

²⁶ valgust, mis on ilmutuseks paganaile

²⁷ ja kirkust sinu rahvale Iisraelile.

²⁸ ¶ Tagasiteel Petlemma olid Joosep ja Maarja sõnaahtrad — segaduses ja täis aukartust. Maarjas tekitas suurt ärevust eaka poetessi Hanna hüvastijätuterivitus ja Joosep ei suutnud leppida selle enneaegse katsega teha Jeesusest juudi rahva kauaoodatud messiat.

10. HERODES TEGUTSEB

¹ Kuid Herodese valvurid ei istunud käed rüpes. Kui nad Herodesele Uuri preestrite Petlemma-käigust rääkisid, kutsus too kaldealased enda juurde. Ta küsitles neid tarku mehi põhjalikult uue „juutide kuninga” kohta, kuid need ei andnud talle rahuldavat vastust, selgitades ainult, et ühel naisel, kes oli tulnud koos oma mehega Petlemma rahvaloendusele, sündis laps. Herodes ei jäänud selle vastusega rahule, andis neile raha ja saatis nad last otsima, et ka tema saaks minna seda last kummardama, sest kaldealaste sõnul pidi tulevase valitseja kuningriik olema vaimne, mitte ilmalik. Kui aga targad mehed tagasi ei tulnud, tekkis Herodeses kahtlus. Sel ajal, kui ta asja üle järele mõtles, tulid tema informatorid tagasi ja esitasid talle asja templis toimunud sündmustest täieliku ettekande, olles üles kirjutanud ka mõned osad Siimeoni laulust, mida Jeesuse lunastamiseremooniatel lauldi. Kuid nad olid Joosepi ja Maarja silmist kaotanud ja Herodes oli väga vihane, et nad ei osanud talle öelda, kuhu imik

oli viidud. Siis saatis ta inimesed Joosepit ja Maarjat otsima. Teades, et Herodes otsib naatsaretlaste perekonda, hoidusid Sakarias ja Eliisabet Petlemmast eemale. Poisslast hoiti peidus Joosepi sugulaste juures.

² Joosep kartis tööd otsida ja nende vähesed säästetud olid kiiresti kahanemas. Ka templis puhastustseremooniate ajal pidas Joosep end küllalt vaeseks ja ohverdas Maarja heaks vaid kaks noort tuvi, nagu Mooses oli vaeste emade puhastamiseks lubanud.

³ Ehkki Herodese nuhid polnud Jeesust pärast enam kui aastapikkust otsimist leidnud, kahtlustas ta siiski, et imikut peidetatakse ikka veel Petlemmas, ja andis korralduse otsida süstemaatiliselt läbi kõik Petlemma majad ja tappa kõik alla kahe aasta vanused poisslapsed. Herodes lootis sellega kindlustada tulevase „juutide kuninga” hävitamise. Nii hukkusid ühe päevaga Juuda linnas Petlemmas kuusteist poisslast. Kuid Herodese õukonnas olid intriigid ja mõrvad isegi tema enda perekonnaliikmete seas igapäevased sündmused.

⁴ Need lapsed tapeti 6. a eKr oktoobri keskpaigas, kui Jeesus oli veidi üle aasta vana. Kuid ka Herodese õukonna saadikute seas oli peatselt tuleva messia uskujaid, ja üks neist, kes oli saanud Petlemma poisslaste tapmise käsust teada, teatas sellest Sakariasele, kes saatis omakorda sõna Joosepile; ning ööl enne seda veretööd lahkusid Joosep ja Maarja lapsega Aleksandriasse. Et mitte tähelepanu äratada, rändasid nad koos Jeesusega Egiptusesse üksi. Sakarias oli andnud neile Aleksandriasse rändamiseks raha ja Joosep tegi seal oma tööd, sel ajal kui Maarja ja Jeesus elasid Joosepi jõukate sugulaste juures. Nad jäid Aleksandriasse tervelt kaheks aastaks ja naasid Petlemma alles pärast Herodese surma.